

Participant: Strînbei Maria

Unirea de care avem nevoie acum

”Asta e.” ”Noi suntem mici, nu avem ce face.” ”Pentru ce să îți ratezi viața în țară?” ”Oricum nu putem schimba nimic.” ”Lasă că merge și așa” ”Dacă nu știi pe cineva de sus, n-ai nicio șansă.” ”Tu nu înțelegi că așa merg lucrurile?” ”Cine te crezi?”

Încă de când eram mică, mi s-a spus că e tare bine afară. Că acolo câștigă părinții bani mulți, că drumurile nu au gropi și multe alte lucruri despre politică pe care nu le pricepeam prea bine atunci. Toți îmi spuneau că afară oamenii nu aruncă gunoaie pe străzi, nu există câini fără stăpân și clădirile sunt înalte, înalte... Eu făceam ochii mari și îmi imaginam că afară e un fel de tărâm magic sau așa ceva, un loc despre care oamenii vorbesc pe șoptite și scriu cărți atunci când se întorc acasă. Când am mai crescut, mama a început să îmi povestească cum copiii colegelor ei se duc la facultate în Anglia, iar apoi se angajează și rămân acolo. Eu iarăși nu înțelegeam de ce să pleci așa departe ca să faci facultatea când sunt, doar, atâtea facultăți și aici. ”E mai bine acolo”, spunea mama. Și dacă mama spunea asta, înseamnă că așa era. Da, normal că e mai bine afară, doar e... afară.

Afară din ce?

Când am intrat în clasa a IX-a, parcursul meu educațional îmi era destul de clar: o să termin liceul, o să dau la facultate în afară și o să mă angajez acolo. O să fac bani mulți, mulți de tot și o să vin acasă să-i investesc. ”Da’ la ce să te mai întorci?” mi-o aruncau colegii. ”Tu nu știi că e mai bine acolo?”

Aveau dreptate, îmi spuneam eu. O țară nouă, un job bine plătit, oameni interesați care au crescut într-o conjunctură culturală diferită, cu mentalități diferite și un alt stil. La schimb pentru România. Suna, desigur, ca o afacere profitabilă. Toate străzile fără câini vagabonzi și clădirile înalte, toți oamenii drăguți și civilizați care zâmbesc necunoscuților. Iar pentru un copil crescut într-un oraș post-comunist, post-industrial, post-activ și post-interesant, pentru un copil care nu ieșise nici o dată dintre bordurile țării natale, promisiunea străinătății era mai mult decât atrăgătoare. În fond, toată lumea știa că e mult mai bine departe. Și eram decisă că și eu trebuie să plec. Apoi, într-o zi, m-am întrebat: ”Și, în definitiv, dacă toată lumea pleacă, cine rămâne?”

Dacă toată lumea pleacă, nu mai rămâne nimeni.

Ideea asta a început să mă obsedeze. A doua zi, m-am urcat în autobuz și pe fiecare scaun stătea câte un om bătrân. Bătrân sau îmbătrânit. Atunci a început să mă frustreze gândul că toți tinerii sunt împrăștiți prin lumea asta largă și toți se gândesc la faptul că nu au pentru ce să se întorcă aici, că aici e capăt de linie, râpa din care ies doar cei puternici.

Cu toții cred că țara mea e o râpă plină de noroi.

Și am hotărât atunci că e doar vina lor dacă lucrul acesta e într-adevăr adevărat. Vina lor, pentru că au fost egoiști și lași și au fugit de cum li s-a ivit ocazia în loc să rămână cu noi. Ar trebui să vină aici fiecare cu câte un pumn de pământ și să astupăm râpa, să ieșim cu toții la suprafață. Să rămânem împreună... uniți.

Pentru că totul e un joc psihologic. Divide et impera. Ne-au făcut să credem că aici nu se mai poate și am pierdut bătălia înainte de a o începe. Acești „ei” fără chip, ei care sunt poate o idee, sau o teamă, o închipuire sau resemnarea. Ne-au alungat de-acasă pentru că nu am știut în ce grai să le strigăm despre avem nevoie de aici, de jos. Un popor care își scoate steagurile de la naftalină doar de 1 Decembrie, care nu are nimic bun de spus despre țara sa, un popor care se resemnează și fuge atunci când lucrurile merg prost... mai poate fi numit popor?

E pur și simplu penibil să se vorbească despre corupție la televizor iar noi să înjurăm în gând și să mergem la culcare liniștiți, spunându-ne că oricum vom pleca la un moment dat.

Ne întoarcem pe partea cealaltă cu ochii închiși, pentru că fărâma de moralitate rămasă în noi nu suportă abjectul, mercantilitatea, infamia. Și cred că la un moment dat am uitat să ne trezim și am început să ne ducem la școala și la serviciu cu ochii închiși, să trecem pe lângă cerșetori cu ochii închiși și să ne uităm la știri cu ochii închiși. E atât de gros stratul de nepăsare încât lucrurile bune nici nu mai au pe unde să se vadă. Și ne bazăm pe asta.

Unirea de care avem nevoie e de nivel ideologic. Mulți dintre noi au renunțat de ceva vreme la luptă. Iar cei care nu au făcut-o, sunt considerați nebuni. ”Asta e sistemul, nu îl poți schimba tu”. Nu, dar tu, și cu mine, și cu ea, și cu ei...poate că împreună se poate da cu șpaclul mai ușor. Și apoi, miros de var proaspăt și alb.

A cui a fost idea asta stupidă cum că totul este pierdut și noi suntem dați afară din joc din oficiu? În fond, generația mea cine a descalificat-o? Toată lumea zbiară ”game over” înainte măcar să îmi explice regulile jocului. Eu nu vreau să fug pentru că așa mi-au spus ei că e trendul. Mi-aș dori să primesc un regulament și să-mi suflec pantalonii, ca să nu se murdărească și ai mei în mocirlă. Și să mă arunc în joc cu capul înainte. Pentru că m-am săturat să mi se spună că nu am nicio șansă să fac ce îmi doresc dacă nu plec din țară. M-am săturat să aud discutându-se despre politică la cafea așa cum se discută despre vreme: ca despre ceva asupra căreia nu putem interveni. M-am săturat să fiu ”OK” ca oamenii care apar zilnic la televizor și iau decizii pentru mine să fie net inferiori profesorilor mei, dar să câștige într-o lună salariul lor pe un an. Să fi muncit ca să intru la liceul ăla la fel de mult ca aceia care au lins marginile plicurilor cu bani. Să mi se râdă în față atunci când sunt destul de naivă să cred că lucrurile ar trebui să fie corecte. Să-mi fie rușine de cum vorbesc românii despre România. Dar cel mai important, m-am săturat să mă resemnez doar pentru că și ceilalți s-au resemnat. Un popor de oameni morți cu mâinile reci, asta suntem. Și nimeni nu vrea să se țină de mână cu un mort. De aceea stăm departe unul de altul, la țări distanță. Nu ne mai dăm mâna pentru nimic: nici pentru schimbări, nici pentru ajutor, nici măcar pentru horă. Toți vor, dar niciunul nu îndrăznește resurecția. Pentru că într-o răpă, cel mai ușor este să fii un om mort.

Ce-ar fi dacă...și gândul se oprește aici. Nici să gândim nu mai avem curaj. Ne-am pierdut curajul...sau interesul. Sau credința. Credința că lucrurile se pot mișca. Dar nu asta e partea cea mai gravă. Partea îngrijorătoare este că modelele noastre, părinții și profesorii noștri, idolii, necunoscuții și oamenii de la TV spun noii generații că jocul e deja pierdut. Cât de crud poate fi un popor ca să răpească șansa copiilor săi? Pentru că ei au pierdut, ne educă și pe noi pierzători. Ne spun că nu mai e nicio șansă și ne roagă să stăm departe. Să fugim, să ne împrăștiem în lumea largă. De preferat, să rămânem acolo.

Ei spun că fac asta pentru binele individual. Le pasă de mine, acesta este argumentul lor. Nu se gândesc nici măcar o secundă că poate au pierdut pentru că și lor le-a păsat individual, și niciodată colectiv.

Eu am curaj să spun ”ce-ar fi dacă”. Am curaj s-o strig în gura mare chiar, fără să îmi sângereze urechile: Ce-ar fi dacă am rămâne toți în România? Și ce-ar fi dacă ne-ar păsa de cine ne conduce, și de cum ne conduce, și am începe să facem noi schimbarea pe care o așteptăm de la ei? Ce-ar fi dacă în loc să căutăm bilete de avion am căuta oferte de voluntariat? Dar dacă am vorbi cu mândrie de bucata de pământ în care ne-am înfipt rădăcinile? Ce-ar fi dacă de mâine altruismul ne-ar împinge să ne purtăm ca unul?

Poate că ar fi o simplă utopie, a unui licean cu ochii pierduți peste culorile tricolorului. O poveste de spus celor mai mici decât mine. Nostalgia celor puțini.

Dar mi s-a spus odată că vocea poporului este vocea lui Dumnezeu. Și că guvernele ar trebui să se teamă de oamenii săi, iar nu invers. Și parcă aceste două sintagme răsună mai puternic decât toate vorbele de ocară, decât zemflemeaua, decât sarcasmul și descurajările. Răsună destul de tare încât am credința că vor auzi și alții la un moment dat. Vor auzi și vor crede, și vor veni, și îmi vor da mâna. Alții ca mine. Și alții ca ei. Pentru că eu n-am de gând

să mă duc afară. Eu vreau să rămân acasă și să intru în jocul oamenilor morți. Pentru că generația lor a pierdut. Dar generația mea nici măcar nu a încercat încă.
Așa să-mi ajute Dumnezeu.